

Otsikko: SUOMALAISTEN JÄÄKIEKKOVALMENTAJIEN JOHTAMISKÄYTTÄYTYMINEN

Tekijä: Päivi Frantsi

Organisaatio: Helsingin yliopisto

Tutkimuksen kohteena olivat jääkiekon valmentajakoulutukseen vuosina 1998 ja 1999 osallistuneet 30 valmentajaa. Valmentajien johtamistoimintaa arvioi yhteensä 245 pelaajaa ja lisäksi valmentajat arvioivat itse omaa johtamistoimintaansa. Menetelmänä käytettiin 360 asteen CPE (Change, Production, Employee)-johtamisarviota. Kuuden faktorin malli nousi tulkinallisesti tarkoituksenmukaisimmaksi. Faktorit nimettiin seuraavasti: visiointi ja muutos, kontrolli, pelaajien positiivinen huomiointi, reiluus ja oikeudenmukaisuus, kehitys ja toimeenpano ja valmentava yksilöllinen ohjaus. Faktoreiden sisäinen konsistenssi vaihteli välillä .70 ja .80. Pelaajat arvioivat valmennuspäälliköt merkittävästi valmentajia korkeammalla visiointi ja muutosfaktorilla, pelaajien positiivisessa huomioinnissa sekä kehitys ja toimeenpanofaktorilla. Korkeammin koulutetut arvioitiin myös korkeammalla visiointi ja muutosfaktorilla kuin vähemmän koulutusta saaneet. Jatkotarkastelua varten aineisto klusteroitiin ja klustereiden määräksi valittiin 5. Korkean profiilin valmentajat olivat itsearvioinneissaan varovaisempia, kun taas matalamman profiilin valmentajat olivat taipuvaisia itsensä yliarviointiin. Tulokset näyttäisivät tukevan käsitystä siitä, että johtaminen valmentamisessa on laadullisesti erilaista kuin johtaminen työelämässä ja että valmentajan johtamistoiminnan arvioimiseen ei voida suoraan soveltaa työelämän tarpeisiin kehitettyjä mittareita. Valmennuskulttuurissa on vähitellen nostamassa päätään muutossuuntautunut ja ihmiskeskeisempi valmennuskulttuuri, jossa pelaajat nähdään enemmän kehityskykyisinä yksilöinä kuin kasvottomana pelaaja-materiaalina. Urheilu ei voi elää tyhjiössä, vaan ulkopuolisen maailman odotukset ja muutospaineet muuttavat väistämättä myös valmennuskulttuuria muun maailman kehityksen tahdissa.